

Indholdsfortegnelse

Dansk økonomi lægger an til blød landing 1

Det økonomiske opsving flader ud - men dog ikke mere end, at ledigheden fortsat vil falde og beskæftigelsen stige. LO vil snart aflevere et forslagskatalog til regeringen, der indeholder en række temaer til de kommende finanslovfor-handlinger.

216 millioner kroner ekstra til tidlig indsats 5

Nye konteringsregler betyder, at De regionale Arbejdsmarkedsråd får ekstra midler til en tidlig indsats over for ledige i dagpengeperioden.

LO:Urimelig forskelsbehandling 8

Lønmodtagere, der bliver syge under orlov, får sygedagpenge beregnet i forhold til orlovsydelsen. Det mener LO ikke er rimeligt, og vil have socialministeren til at ændre reglerne, så sygedagpengene fremover beregnes af indtægten før orloven.

Øget fleksibilitet skal sikre fortsat vækst i AMU-kurser . . . 10

Et treparts-forum har i enighed fremlagt et nyt koncept for arbejdsmarkedsuddannelserne forud for efterårets for-handlinger om voksen- og efteruddannelsesreformen.

Finanslov 2000

Dansk økonomi lægger an til blød landing

Efter fem fede år skal det kommende års finanslov forberede dansk økonomi til en blød landing. Og LO vurderer, at landingsstellet vil holde, hvis der fortsat satses på en neutral udgiftspolitik. Men der er stadig plads og råd til at gennemføre nødvendige justeringer af eksempelvis arbejdsmarkedspolitikken, hedder det i LO's oplæg til de kommende forhandlinger om næste års finanslov

Beskæftigelsen vil stige og ledigheden falde. Det taler for, at regeringen i forhold til næste års finanslov stiler mod en neutral udgiftspolitik. Men det betyder ikke, at der ikke er plads til nye initiativer. Eksempelvis mener LO, at der er behov for en justering af arbejdsmarkedspolitikken for at sikre at ledigheden fortsat falder.

- Alt i alt ser vurderingen af dansk økonomi særdeles fornuftig ud. Hovedopgaven i forhold til næste års finanslov - og de kommende års økonomiske udvikling - bliver at fastholde muligheden for fortsat at få flere i varig, ustøttet beskæftigelse. Ledighedskurven skal fortsætte sin nedadgående retning. Og jeg ser gerne, at udviklingen på dette område snyder økonomernes prognoser, siger LO's formand Hans Jensen.

Selv om den økonomiske udvikling taler for en nogenlunde udgiftsneutral finanslov, mener Hans Jensen alligevel, at der er plads til og behov for en række justeringer og investeringer, som finansminister Mogens Lykketoft bør indarbejde i sit finanslovsforslag. Eksempelvis på arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet finder Hans Jensen, at der er behov for finde de nødvendige midler her og nu, som vil gøre det muligt at gøre den økonomiske prognose til virkelighed.

LO vil i den kommende tid præsentere regeringen for en række temaer, som fagbevægelsen mener, skal indgå i drøftelserne omkring finanslov 2000.

Justeringer af arbejdsmarkedsreformen

Et af temaerne er interessant for Arbejdsministeriets område. LO mener, at der er behov for en mindre justering af arbejdsmarkedspolitikken. Specielt er De regionale Arbejdsmarkedsråds muligheder for smidigt at disponere over midlerne ofte en særdeles uhensigtsmæssig hæmsko for en tidlig og effektiv indsats. Dette års finanslov har blandt andet betydet en skarp opdeling mellem aktiveringsudgifterne i dagpenge- og aktivperiode. En opdeling, der ikke hjælper arbejdsmarkedsrådene med at sikre et ordentligt overblik over

Udspil

aktiveringsindsatsen - og som i værste fald betyder, at rådene i for høj grad påtager sig en rolle som den påholdne revisor fremfor at agere hurtigt og effektivt i indsatsen for at få ledige sikkert tilbage på arbejdspladserne.

Desuden er der et udtalt behov for at øge uddannelsesindsatsen over de ledige.

På det uddannelsespolitiske område mener LO, at der er behov for en styrkelse af folkeskolen, som står over for en række store udfordringer. Først og fremmest øges antallet af elever år for år, dernæst er folkeskolen en vigtig medspiller i et af de mere langsigtede mål, nemlig at få øget kompetenceniveauet for stort set alle på arbejdsmarkedet.

På praktikpladsområdet må og skal der også ydes en ekstraordinær indsats. Situationen i dag, hvor der mangler over 8.500 praktikpladser, er fuldstændig uholdbar. En praktikpladsgaranti og en kvalitetsudvikling af erhvervsuddannelserne står højt på LO's ønskeliste.

Et andet mål, som vil træde stadigt tydeligere frem, er at sikre en øget erhvervsdeltagelse.

- Det kan sikres på flere måder, siger Hans Jensen og fortsætter:

- Først og fremmest skal arbejdsmarkedet gøres mere rummeligt, så der også er plads til de lønmodtagere, der af den ene eller anden grund ikke er i stand til at levere en fuld arbejdsindsats. Det i sig selv vil også være med til at mindske tilskyndelsen til at trække sig tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet. Det er vigtigt, at vi effektivt standser udstødning fra arbejdsmarkedet. I de kommende år får vi brug for al den arbejdskraft, samfundet kan mønstre.

Brug børnechecken mere aktivt

Med overenskomstforhandlinger sidste år og i år på både det private og offentlige arbejdsmarked er der taget hul på en udvikling, hvor det bliver stadigt lettere at koble arbejds- og familielivet. Men der kan skabes en endnu bedre sammenhæng, mener LO's formand.

- Orlovsordningerne kan gøres endnu mere fleksible, så flere børn kan få glæde ved samværet med begge deres forældre, siger han.

Men LO erkender, at øget fleksibilitet i orlovsordningerne, skal kombineres med andre tiltag, så den samlede virkning ikke bliver færre på arbejdsmarkedet i en tid med, hvor der hele tiden opstår nye jobåbninger.

LO ser også gerne en omprioritering af midlerne i familiepolitikken, så der i højere grad bliver afsat ressourcer til de svageste og mest belastede familier. En sådan omprioritering kan bl.a. ske ved at bruttoficere børnechecken, så den bliver skattepligtig. Eftersom de rigeste familier har højere skatteprocenter end gennemsnittet, kan staten tjene nogle hundrede millioner kroner på omlægningen, og derved kan der frigives midler til en mere målrettet indsats.

Forslagskatalog på vej

Også arbejdsmiljøet er et område, som LO gerne ser styrket via næste års finanslov. Det gælder eksempelvis en styrkelse af indsatsen mod ensidigt, gentaget arbejde, en udvidelse

Rolig økonomisk udvikling

I de komende år vil den økonomiske udvikling fortsætte i et roligt tempo. Der vil fortsat være udsigt til en vis økonomisk vækst. Samtidig vil ledigheden falde og beskæftigelsen stige. Denne prognose blev offentliggjort i LO-publikationen "Øje på Beskæftigelsen nr. 1-1999" tidligere på året.

Hovedtal for fremskrivningen af dansk økonomi 1999-2002

	1998	1999	2000	2001	2002
	Mia. kr.	Procentvis stigning i faste priser			
Privat forbrug	600,1	2,1	1,8	1,9	1,9
Offentligt forbrug	297,7	1,6	1,1	1,1	0,9
Offentlige investeringer	20,3	0,0	1,0	2,5	1,3
Boligbyggeri	50,1	1,3	-1,2	-0,4	-1,1
Erhvervsinvesteringer	172,3	1,5	2,1	3,3	2,8
Eksport	402,2	2,1	3,0	3,4	3,1
- heraf industrieksport	215,3	3,4	3,7	4,3	3,9
Import	382,0	0,4	2,1	2,7	3,2
Lagerinvesteringer	6,1	-0,6'	0,0'	0,0'	0,0'
BNP	1166,6	1,8	1,9	2,2	1,8
	1.000 personer				
Beskæftigelse	2700	2722	2732	2745	2755
- heraf privat	1889	1903	1907	1914	1919
- heraf offentlig	811	819	825	831	836
Arbejdsløshed	183	163	160	156	154
Arbejdsstyrke	2883	2885	2892	2901	2908
	Mia. kr.				
Betalingsbalance	-15,9	-10,1	-6,5	-3,2	-0,7
Offentlig sektors saldo	8,6	34,0	29,4	33,9	35,9
	Pct.				
Gns. obligationsrente	5,8	4,9	5,2	5,3	5,4
Inflation	1,7	2,3	2,3	2,4	2,3
Vækst i huspriser	9,1	4,0	0,0	1,0	2,0
Lønstigningstakt	4,4	4,1	4,0	4,0	4,0

1) Årlig ændring i pct. af foregående års BNP.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger. Offentliggjort i Øje på beskæftigelsen nr. 1-1999

af BST, så det dækker flere sektorer, samt en stærkere forskningsindsats i forbindelse med den forebyggende indsats. Områder, som harmonerer fint med regeringens omfattende plan for en forbedring af folkesundheden.

- LO vil i den kommende tid udarbejde et egentlig forslagskatalog, som vil blive præsenteret for regeringen. Det vil være fagbevægelsens ønsker til næste års finanslov. Forslag,

Udspil

der er styret af kravet om en fortsat sund, økonomisk udvikling uden at sætte hensynet til de svagest stillede grupper i befolkningen over styr. Det er fortsat vigtigt, at regeringen fastholder et stærkt socialt engagement, så vi både formår at standse udstødningen fra arbejdsmarkedet og sikre stadig flere en uddannelse, der sætter dem i stand til at klare sig selv på et stadigt hårdere arbejdsmarked, siger Hans Jensen.

Rolig økonomisk udvikling

Ifølge en prognose udarbejdet af LO's økonomiske sektion i foråret og offentliggjort i publikationen "Øje på beskæftigelsen nr. 1.1999" står Danmark foran nogle år med en rolig økonomisk udvikling - og vi vil fortsat opleve en vis økonomisk vækst frem mod år 2001, hvor det europæiske opsving ventes at toppe. Væksten vil ligge på omkring to pct. om året - og være med til at sikre et fortsat fald i ledigheden. I år 2002 forventer LO, at ledigheden vil være faldet med omkring 10.000 personer i forhold til dag. Til den tid vil omkring 154.000 lønmodtagere stå uden arbejde.

Arbejdsstyrken vil i samme tidsrum vokse med godt 20.000 personer.

De økonomiske hovedtal peger generelt i retning af sund udvikling, hvor eksempelvis underskuddet på betalingsbalancen forsvinder i løbet af de næste tre år. Samtidig vil der ske en betydelig gældsnedbringelse i den offentlige sektor.

Yderligere information: LO-konsulent Ingelise Buck på telefon 35 24 60 60

Yderligere kommentarer: LO's formand Hans Jensen på telefon 35 24 60 00

Aktivering

216 millioner kroner ekstra til tidlig indsats

I årets første seks måneder deltog mere end 10.000 ledige (helårspersoner) i aktiveringstilbud i dagpengeperioden. Den u hensigt mæssige økonomiske opdeling mellem dagpenge- og aktivperiode betyder umiddelbart, at De regionale Arbejdsmarkedsråd har haft svært ved at leve op til mulighederne i den nye arbejdsmarkedsreform. Men nye regler betyder, at der nu tilbageføres godt 216 mio. kr. til brug for en forstærket tidlig indsats over for de ledige i dagpengeperioden. Hertil kommer, at de økonomiske muligheder sandsynligvis vil blive forbedret yderligere i løbet af året.

Har De regionale Arbejdsmarkedsråd haft råd til at kunne tilbyde de ledige de muligheder, som ligger i den tredje fase af arbejdsmarkedsreformen? Det spørgsmål har desværre overskygget store dele af den arbejdsmarkedspolitiske debat i årets første syv måneder. Det havde - set fra LO's side - været mere oplagt at diskutere, hvorvidt de ledige rent faktisk får det rette omfang af de målrettede kvalitetstilbud, som sikrer den korteste vej tilbage på det ordinære arbejdsmarked.

Det mener LO-sekretær Harald Børsting. Han siger:

- Det skyldes sidste års finanslovsaftale, der gennemtvang en skarp økonomisk opdeling mellem dagpenge- og aktivperioden - det vil sige en fastfrysning af bevillingerne, så der i det enkelte Regionale Arbejdsmarkedsråd maksimalt kunne afsættes ca. 20 pct. af den samlede bevilling til brug for ledige i dagpengeperioden.

Over 11.000 ledige i tilbud allerede i dagpengeperioden

Men en gennemgang i a-kasserne af 22.000 lediges status viser, at godt 11.400 ledige i årets første fire måneder - ved overgangen mellem dagpengeperiode og aktivperiode - faktisk var i gang med et aktiveringstilbud.

Det betyder, at De regionale Arbejdsmarkedsråd nu får godt 216 mio. kr. ekstra at gøre godt med i den tidlige indsats over for de ledige i dagpengeperioden. De hidtidige regler - som udelukkende er aktuelle på grund af den økonomiske opdeling - betød, at selv om store dele af overgangsaktiveringen var i aktivperioden, så skulle pengene tages fra dagpengebudgettet. De nye regler betyder, at der nu sker en opsplitning i aktiveringsudgifterne, så den del af overgangsaktiveringen, som foregår i dagpengeperioden, betales af dagpengemidler, mens restforløbet trækkes på bevillingen i aktivperioden. Med andre ord kan der flyttes udgifter svarende til 216 mio. kr. fra dagpengeperioden til budgettet for aktivperioden.

Udspil

Overflytning af udgifter fra dagpenge til aktivperioden 1999

	1	2	3	4
	Overflytning af udgifter i perioden 1/1-30/4 1999 mio. kr.	Overflytning af udgifter i perioden 1/1-30/4 1999 pct.andel af DP-ramme	Overflytning af udgifter året 1999 mio. kr.	Overflytning af udgifter året 1999 pct.andel af DP-ramme
København	31,0	11,6%	57,8	21,6%
Frederiksborg	5,7	8,1%	11,3	16,1%
Roskilde	5,9	12,4%	12,1	25,4%
Vestsjælland	9,8	13,0%	18,5	24,5%
Storstrøm	5,2	7,5%	11,1	15,9%
Bornholm	1,5	9,3%	2,7	16,8%
Fyn	7,2	5,8%	16,8	13,5%
Sønderjylland	4,3	7,5%	8,9	15,5%
Ribe	3,7	7,0%	8,0	15,0%
Vejle	4,1	4,9%	9,0	10,7%
Ringkøbing	4,7	6,9%	8,5	12,4%
Århus	11,5	6,7%	20,2	11,8%
Viborg	3,1	5,7%	6,4	11,7%
Nordjylland	13,1	8,8%	24,9	16,7%
Landet	110,8	8,5%	216,2	16,5%

- Det er et skridt i den rigtige retning, siger LO-sekretær Harald Børsting, der ved finanslovens vedtagelse i Folketinget sidste vinter var meget skeptisk over for den nye og meget skarpe økonomiske opdeling mellem dagpenge- og aktivperiode. Han fortsætter:

- Problemet er, at der bl.a. sås tvivl om der er råd til den tidlige fleksible indsats, når højst 20 pct. af den samlede bevilling må anvendes i dagpengeperioden. Hele ideen om den økonomiske opdeling har LO hele tiden påpeget som arbejdsmarkedspolitisk ufornuftigt. Men med de nye konteringsregler lettes det samlede udgiftsniveau i dagpengeperioden nu med over 200 mio. kr. Med andre ord får de enkelte Regionale Arbejdsmarkedsråd nu mere luft i økonomien til at prioritere den tidlige fleksible indsats. Forhåbentlig får endnu flere ledige nu kvalitetstilbud i form af jobtræning, uddannelse, selvvalgt uddannelse over seks uger eller deltagelse i jobrotationsordninger. En af hensigterne bag arbejdsmarkedsreformen var, at der bl.a. skulle ske en forstærket indsats, så vi effektivt kan forebygge risikoen for langtidsledighed. Alle undersøgelser viser jo, at det er langt billigere og langt mere effektivt jo hurtigere der gribes ind. Så der bør vel være enighed om, at forebyggelse er bedre end den langt dyrere helbredelse.

Regionale forskelle

De ekstra 216 mio. kr., som De regionale Arbejdsmarkedsråd nu kan råde over til indsatsen i dagpengeperioden, svarer til 16,5 pct. af den samlede dagpengeperiode. Men der er store regionale forskelle. I Roskilde amt får arbejdsmarkedsrådet hele 25,4 pct mere at gøre godt med i år, mens Vestsjællands amt ligger på 24,5 pct. København kan styrke bevillingen i dagpengeperioden med godt en femtedel. I bunden ligger Vejle Amt, der får overflyttet 10,7 pct. af udgifterne i dagpengeperioden til aktivperioden.

Harald Børsting mener i øvrigt, at det økonomiske aspekt i den arbejdsmarkedspolitiske indsats har fået alt for stor plads i debatten.

- De regionale Arbejdsmarkedsråd skal passe på med at ende som økonomiske bogholdere, der med sparsommelighed og påpasselighed gemmer midler af vejen til bedre tider. Arbejdsmarkedsrådene er - og skal være - spydspidsen i den regionale indsats mod ledigheden. De skal være arbejdsmarkedspolitiske agitatorer, der styrer den regionale indsats, så ledigheden bringes endnu længere ned, flaskehalsene forhindres og sikre kvaliteten, målrettetheden samt omfanget i de tilbud, der gives til den enkelte ledige, siger Harald Børsting og fortsætter:

- Det handler naturligvis om, at der skal være penge til rådighed. Og det er arbejdsministerens ansvar, at der hele tiden er råd til at sikre en effektiv arbejdsmarkedspolitisk indsats. Men historisk set har arbejdsmarkedsrådene samlet set endnu ikke været i stand til at forbruge den årlige bevilling. Derfor handler det ikke kun om bevillingen, men også om at indføre et økonomistyrings- og opfølgningssystem, som letter arbejdsmarkedsrådenes arbejdsvilkår.

Skarp opdeling uheldig

- Det er klart, at finanslovens opdeling af bevillingerne til henholdsvis dagpenge- og aktivperioden, har været med til at skabe mange unødige problemer. Og jeg har da heller ikke fantasi til at forestille mig, at vi også på næste års finanslov ser den samme opdeling mellem dagpenge- og aktivperiode, som vi nødtvunget har måttet leve med i år, slutter Harald Børsting og understreger, at to yderligere forhold vil lette De regionale Arbejdsmarkedsråds økonomiske råderum i de kommende måneder.

Først og fremmest afventer LO den endelige afgørelse på de såkaldte ikke-personrelaterede aktiviteter samt det tidligere lancerede udsvingsbånd. To forhold, der også kan være med til at lette økonomien i dagpengeperioden og dermed være med til at sikre de rettigheder og muligheder, der er forbundet med aftalen om tredje fase af arbejdsmarkedsreformen.

Yderligere information: LO-konsulent Kim Knudsen på telefon 35 24 61 32

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Harald Børsting på telefon 35 24 60 00

Sygdom under orlov

LO: Urimelig forskelsbehandling

Når en person på børnepasningsorlov pludselig bliver syg, bliver sygedagpengene beregnet på baggrund af orlovsydelsen, der er på 60 pct. af den maksimale dagpengesats. Det er urimeligt mener LO, da forudsætningerne for afholdelsen af orloven ikke længere er tilstede. Den ændring af beregningen, som socialministeren lægger op til, er heller ikke god nok. Ministeren vil fastholde 60 pct's satsen plus det eventuelle kommunale tilskud, som kun 47 af landets 275 kommuner udbetaler. LO forslår derfor ministeren, at det bliver muligt at få normale sygedagpenge

Først gik hun på orlov for at lidt ekstra tid til sit barn og sig selv. Økonomien blev lagt til rette efter orlovsydelsen på 60 pct. af den maksimale dagpengesats. Men så skete uheldet: Hun faldt og brækkede anklen. Resultatet blev, at hun måtte skifte orlovsydelsen ud med sygedagpenge - beregnet som maksimalt 60 pct. af orlovsydelsen - og indstille sin børnepasningsorlov.

Eksemplet her er ikke enestående. Mange lønmodtagere på orlov bliver som andre syge eller kommer til skade - og skal derfor have sygedagpenge. Men kommunerne beregner sygedagpengene på grundlag af orlovsydelsen, hvilket fører til et markant lavere beløb.

Problemerne med sygedagpenge rammer især kvinder, eftersom det hovedsageligt er kvindelige lønmodtagere, der benytter sig af muligheden for at tage børnepasningsorlov.

Det har fået Kvindeligt Arbejderforbund til at klage til socialminister Karen Jespersen. Forbundets anke går på to forhold. For det første problemerne omkring lønmodtagere på orlov og deres sygedagpenge. Og for det andet at kvinder, der gik på barselsorlov i forlængelse af en børnepasningsorlov, ligeledes får beregnet deres dagpenge på baggrund af orlovsydelsen på 60 pct. af den maksimale dagpengesats.

Barselsregler ændret - men ikke sygedagpengene

I første omgang vil socialminister Karen Jespersen ændre reglerne således, at kvinder der går på barselsorlov ikke længere skal have beregnet barselsdagpenge på baggrund af orlovsydelsen, men derimod på baggrund af deres hidtidige indtægt.

Men orlovspersoner, der sygemeldes under orloven, skal altså fortsat have beregnet sygedagpenge på baggrund af orlovsydelsen.

Kvindeligt Arbejderforbund har fastholdt, at der er behov for en regelændring, da det meget lave beregningsgrundlag kan virke kønsdiskriminerende.

LO har i et høringsvar bakket op omkring KAD's krav om en regelændring.

- Det er klart, at vi ikke kan leve med regler, der virker kønsdiskriminerende. Men grundlæggende er det et teknisk problem, der bør kunne løses relativt let, siger LO-sekretær Marie-Louise Knuppert og fortsætter:

Udspil

- Et af problemerne er, at lønmodtagere, der bliver syge under en børnepasningsorlov, i praksis ikke kan gøre brug af sin børnepasningsorlov og er nødt til at få børnene passet igen. De bør derfor have sygedagpenge som om vedkommende var i fuld beskæftigelse.

Derfor vil LO opfordre socialministeren til, i forbindelse med ændringen af reglerne, at det bliver muligt for sygemeldte lønmodtagere på orlov at få beregnet deres sygedagpenge på baggrund af deres hidtidige indtægter. Vi vil hellere have en helgod fremfor en halvdårlig udgang på denne sag, slutter Marie-Louise Knuppert.

Yderligere information: LO-konsulent Michael Jacobsen på telefon 35 24 61 29

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Marie-Louise Knuppert på telefon 35 24 60 00

AMU-kurser

Øget fleksibilitet skal sikre fortsat vækst i AMU-kurser

Et trepartsforum har i enighed fremlagt et nyt koncept for arbejdsmarkedsuddannelserne forud for efterårets forhandlinger om voksen- og efteruddannelsesreformen

Produktiviteten skal øges i arbejdsmarkedsuddannelserne, så stigningen i deltagerantallet på landets AMU-centre kan fortsætte, uden at omkostningerne kommer ud af kontrol.

Det står fast allerede forud for starten af efterårets politiske forhandlinger om den længe ventede reform af voksen- og efteruddannelserne (VEU).

Alle involverede parter er på forhånd enige om et nyt koncept for AMU-uddannelserne, som skal sikre, at AMU-systemet kommer til at opfylde sin væsentligste hovedopgave i fremtidens videnssamfund, nemlig at sikre et kompetenceløft til de personer, der har aller mest brug for det i forhold til kravene på arbejdsmarkedet. Vejen til dette mål er mere fleksible og målrettede kurser, der så præcist som muligt matcher et foranderligt arbejdsmarked.

Tilgangen til AMU-uddannelserne er vokset stærkt op igennem 90'erne i takt med, at nye kursustyper har vundet indpas. Det gælder især de generelle erhvervsrettede kurser samt kurser i personlig udvikling - herunder EDB. Til gengæld er det lykkedes at forebygge og afhjælpe flaskehalse på arbejdsmarkedet og formindske marginaliseringen af de svageste lønmodtagergrupper.

Denne øgede uddannelsesmæssige satsning har betydet, at omkostningerne til AMU på kun fem år er vokset med 40 pct. Og finansieringsbehovet bliver endnu større i fremtiden, erkender både LO og de øvrige parter på AMU-området, nemlig Dansk Arbejdsgiverforening og Arbejdsmarkedsstyrelsen (AMS). Derfor gik de tre parter i foråret sammen om at nedsætte et dialogforum, som skulle udvikle forslag til et nyt koncept for AMU-uddannelserne.

Service, information og viden

Efter syv møder i foråret fremlagde det særlige trepartsforum for nylig sit bud på en række nye løsningsmodeller, der skal sikre fortsat vækst i kursusaktiviteten samtidig med, at omkostningerne holdes i ave. Det kan ske gennem en bedre udnyttelse af uddannelsesressourcerne, der opnås dels ved at forenkle AMU-systemet og gøre det mere overskueligt.

- Set med LO's øjne var det oplagt at gå aktivt ind og præge arbejdet i det særlige trepartsforum. Det er vigtigt, at konceptet for AMU-uddannelserne revideres og fornys på baggrund af det opbrud, der er sket på hele voksen- og efteruddannelsesområdet, siger LO-sekretær Harald Børsting.

Han peger på, at globaliseringen og den ny teknologi har ændret Danmark fra et industrisamfund til et videnssamfund. Det betyder, at service, information og viden udgør en stadig større del af de varer og tjenesteydelser, som produceres på det danske arbejds-

AMU/Fakta

- AMU-uddannelserne tegner sig for 15 pct. af de samlede aktiviteter på voksenuddannelsesområdet (1998).

- AMU omfatter brancherettet kompetencegivende uddannelse, sammenhængende centrale og decentrale uddannelsesforløb, individuel kompetenceafklaring for ledige og virksomhedstilpassede kurser (VTP).

- Størstedelen af AMU-aktiviteten består af korte kurser op til max. seks uger. De knap 14.000 årselever i 1997 deltog tilsammen i 267.000 undervisningsforløb.

- Udviklingen i årselever og kursusforløb har været stærkt stigende de seneste år. Antallet af årselever steg fra 11.300 i 1993 til 19.305 i 1998.

- Den 1. januar 1997 indførtes fri optagelse på alle AMU-uddannelser. For 1999 blev der lagt rammer for AMU's budget.

- Ca. 70 pct. af AMU-deltagerne har en erhvervsuddannelse bag sig.

- I dag er størstedelen af AMU-kursisterne privatansatte, men også offentligt ansatte og selvstændige kan nu optages på kurserne.

marked. Denne udvikling har ændret virksomhedernes måde at organisere arbejdet på, og det øger kravene til medarbejdernes kompetencer.

AMU-systemet er løbende blevet tilpasset den ændrede udvikling både med hensyn til målgrupper, kvalifikationsmål, styring m.v. Men de grundlæggende værdier i AMU er der ikke pillet ved, og det indgår heller ikke i anbefalingerne fra dialogforum'et.

Decentral tilrettelæggelse

Fra LO's side lægges der særlig vægt på, at AMU fortsat skal give landsdækkende kompetence. Det vil sige, at det er de samme kurser, der tilbydes over hele landet, og at de anerkendes af arbejdsmarkedets parter, både hvad angår formål, mål, merit og kvalitet.

Ved revisionen er LO enig med de øvrige parter om at sætte fleksibilitet, forenkling og øget produktivitet højt på dagsordenen for den fremtidige udvikling af AMU-uddannelserne. De otte punkter i AMU-konceptet, som foreslås ændret fra dialogforum'ets side, er:

1. Den nuværende stramme styring af uddannelsesplanernes vilkår skal blødes op, så uddannelsesstederne får bedre muligheder for at tilrettelægge undervisningen mere fleksibelt i forhold til det lokale arbejdsmarkeds behov. De områder, som fremover bør kunne fastlægges decentralt, er bl.a. adgangskrav, deltagerantal, varighed, lærerforbrug samt pædagogisk vejledning.
2. De nye AMU-uddannelser, der skal kvalificere medarbejderne til fremtidens arbejdsmarked, bør beskrives nærmere, og der skal opstilles mere præcise formål og mål. Det anbefales, at alment-faglige og personligt kvalificerende uddannelser kun godkendes, hvis det tydeligt fremgår, hvilke kvalifikationer uddannelserne omfatter.
3. Udviklingstiden for nye kurser bør afkortes. Ifølge Arbejdsmarkedsstyrelsen må der højst gå fem uger, fra en ansøgning er modtaget, til forsøgsplanen er godkendt eller afvist.

Bedre samspil

4. Koordinationen mellem de enkelte efteruddannelsesudvalg bør forbedres. Hvis nye kvalifikationer kan anvendes inden for flere brancheområder, vil det øge mobiliteten på arbejdsmarkedet. Det skal også tilstræbes at nedsætte antallet af uddannelsesplaner, forudsat at de samme planer kan bruges inden for flere brancheområder.
5. Inaktive uddannelsesplaner kan nedsætte effektiviteten og forstyrre overblikket. Derfor foreslås det, at inaktive planer i fremtiden tages ud af AMU-oversigten efter to år.
6. Problemer med aflyste kurser skal undgås, ved at uddannelsesstederne finder alternative pladser andre steder i lokalområdet f.eks. via Internet.

7. Kvalitet og effekt skal kunne dokumenteres bedre. Derfor skal der udvikles nye systemfælles redskaber til evaluering og effektmåling af AMU-uddannelserne. De nye målemetoder skal bygge både på deltagernes og virksomhedernes evaluering af AMU-uddannelserne.

8. Endelig foreslår trepartsforum'et, at AMU-systemet skal spille bedre sammen med erhvervsuddannelserne i bestræbelserne på at opkvalificere de mange kortuddannede. Det kan ske ved at give flere muligheder for overførsel af merit fra AMU til andre erhvervsrettede uddannelser.

Arbejdsmarkedsstyrelsen arbejder i øvrigt på et samlet merit-katalog, som vil blive lagt ud på styrelsens hjemmeside.

Forslag udgør en helhed

Sammenfattende er det dialogforum's intention, at disse otte punkter skal kunne styrke udviklingen af arbejdsmarkedsuddannelserne i retning af:

- Øget produktivitet
- Out put-styring i stedet for in put-styring
- Mere fleksibel tilrettelæggelse af AMU-uddannelserne
- Øget fokus på evaluering af kvalitet og effekt
- Mere præcis afgrænsning af AMU's uddannelsesområde
- Bedre koordinering af AMU-uddannelserne samt
- Øget merit for AMU-uddannelser i erhvervsuddannelserne.

Alle parter i dialogforum understreger i deres konklusion, at de otte løsningsforslag hænger nøje sammen og skal opfattes som en helhed. Derfor kan det ikke anbefales at tage enkelte elementer ud og gennemføre dem isoleret fra de øvrige punkter.

Yderligere information: LO-gruppekoordinator Anne Bruvik-Hansen på telefon 35 24 61 45

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Harald Børsting på telefon 35 24 60 00